

Ett steg tillsammans

Man trivs där man behövs

Församlingsinstruktion för Sävar-Holmöns församling 2022

Sävar-Holmöns församling har en vision av gemenskap och rymmer en mångfald av möten och verksamheter. Församlingsinstruktionen ska synliggöra hur Sävar-Holmöns församling utför sin grundläggande uppgift.

Visionen: Ett steg tillsammans

I en föränderlig samtid är ökad kännedom, fokus på kyrkans uppgift och syfte samt stärkt identitet och idealitet allt viktigare för att skapa meningsfullhet och gemenskap. Med en ökad kännedom om kyrkans identitet och vision kan förtroendet stärkas och med det känslan av meningsfullhet i att bidra, att vandra tillsammans för och i tro.

Visionen utgår ifrån ledorden kännedom, identitet och idealitet. Med en önskan om att upprätthålla det goda arbete församlingen gör redan idag vill vi samtidigt försäkra oss om att vi ändamålsenligt relaterar till en föränderlig samtid. Att vi aktivt och kontinuerligt navigerar mellan kontinuitet och förändring. Vi önskar bredda gemenskapen och samarbetet kring det som är vår församling och bli mer tydliga i vad ett engagemang, ett medlemskap och/eller en gåva medför och resulterar i.

Fler ska veta mer

Ju starkare kännedom om Svenska kyrkan, dess arbete och identitet - desto större sannolikhet för engagemang och delaktighet bland våra församlingsbor. Ett engagemang som också kräver återkoppling från vår sida. Det ska vara givande att bidra.

Vårt signum ska vara tydligt

Vi ska arbeta i samklang med svenska kyrkans grundläggande uppgift och syfte, på ett vis som samstämmer med omvärld och nutid och som är tydligt förmedlat.

Ideella engagemang ska öka

Människor *kan och vill* bistå när och om uppdraget känns meningsfullt. Vi ska möjliggöra för fler människor att vara delaktiga. I verksamhet och i gemenskap.

Kyrkoordningen beskriver vårt uppdrag med orden: *Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och konsekvens av denna grundläggande uppgift.*

Målbild

Utifrån visionen ska församlingen fortsätta att bedriva en stor och varierad verksamhet bland barn och unga samt ha ett medvetet barn- och ungdomsperspektiv i alla våra verksamheter.

Gudstjänstutveckling pågår kontinuerligt för att gudstjänsten ska vara relevant och skapa delaktighet utifrån församlingens olika sammanhang och behov.

Möjligheterna till att bidra ideellt ska bli flera och informeras mer brett. Återkoppling till den som bidrar med tid, engagemang och/eller ekonomiskt bistånd är central.

Det diakonala arbetet ska hela tiden sträva efter att möta medmänskliga behov, både de synliga och de som inte är uppenbara.

Musik ska vara en byggsten som genomsyrar alla våra verksamheter.

Församlingen ska präglas av ett inkluderande förhållningssätt i verksamhet/arbete relaterat till frågor om tillgänglighet, mångfald och HBTQI+ frågor.

Församlingen vill vara en plats där människor blir sedda och möten blir möjliga, där var och ens unika situation och erfarenhet får utrymme, öppenhet värnas och atmosfären är välkomnande.

Församlingen vill verka för ett stärkt samiskt kyrkoliv, samers inflytande i Svenska kyrkans organisation och samers delaktighet i ett gemensamt församlingsliv.

Det påbörjade arbetet med att miljödiplomera församlingen ska fullföljas.

Församlingen ska öka användandet av tecken som stöd i delar av verksamheten och kontinuerligt utveckla arbetet vad gäller flerspråkig kyrka.

Församlingens mötesplatser ska vara viktiga utgångspunkter för liv, tro, växt och fördjupning.

Församlingen ska arbeta syftesstyrt och utifrån ett tillitsbaserat förhållningssätt.

Omvärldsanalys

Flera faktorer i omvärlden påverkar situationen i Sävar-Holmön församling. Utöver lokala trender och förutsättningar berörs vi av såväl globalisering, demokrati, världsekonomi och inflation som klimatförändringar, värderingar, teknikutveckling och spåren efter covidpandemin. Ett oroligt läge i världen gör därpå att vi behöver se över en beredskap för hur världshändelser påverkar oss lokalt i t.ex. konsekvenser kring migration, sociala och ekonomiska förutsättningar hos individ, frågor om konflikt och konflikters effekter såväl som frågor rörande klimat och miljö.

Omvärldsanalysen finns att läsa i sin helhet som bilaga. Här följer en sammanställning utav de utmaningar församlingen står inför och en framåtblick kontra desamma.

Omvärldsbeskrivning

Sävar/Holmön är en geografiskt utsträckt församling. Från Floda i nordväst till Rovögern i Västra kvarken är det 80 km, till detta kommer Holmön som ligger ca 10 km från fastlandet ute i norra Kvarken.

2021-12-31 hade församlingen 7089 invånare, varav 4 887 kyrkotillhöriga (69%). Befolkning är ung (36% 0 - 19 år) än om andelen unga har planat ut de senaste åren. Totalt pekar befolkningsprognosen tom 2032 på en svag ökning.

Den övervägande andelen av befolkningen har sina arbetsplatser i tätorten Umeå, det förekommer en viss inpendling till Sävar. De största offentliga arbetsgivarna är Umeå kommun med förskolor, grundskolor och äldreomsorg och region Västerbotten med hälsocentral och folktandvård.

Föreningslivet Sävar/Holmön har en lång tradition och ett trettiotal föreningar finns registrerade i Umeå kommuns föreningsregister.

Sävaråkyrkan är sedan år 2009 en gemensam församling bestående av tidigare Missions- och Pingstförsamlingarna i Sävar. Kyrkliga samarbeten sker i anslutning till såväl Equmeniakyrkan som Pingst fria församlingar i samverkan. EFS, som är en missionsrörelse inom Svenska Kyrkan, har två bönhus, fyra föreningar och en EFS grupp inom församlingen. EFS föreningen i Sävar har sin verksamhet gemensamt med Sävaråkyrkan.

Församlingen samarbetar med en rad aktörer där några exempel är Sävar IK, Jaktskytteklubben i Botsmark, Umeå fritid, Umeåbrå och Sävarådalens skoterförening.

Omvärldsanalys

De senaste decennierna utveckling har visat att både in- och utflyttningen har ökat. En hög omsättning av befolkningen och det faktum att man även framgent troligt i huvudsak kommer att ha sina arbetsplatser i tätorten är en utmaning som församlingen har att beakta. En annan utmaning är den sakta men jämna minskning av medlemmar om 1% per år de senaste åren. Samtidigt har vi i församlingens närhet till Umeå tätort en god förutsättning till ökad befolkningstillväxt. Det samman med den översiktsplan för Sävar som siktar på 4000 - 6000 nya boenden till 2050 genererar en befolkningsprognos om + 62 personer till år 2026. Även i Täfteå förväntas ett ökat byggande av nya bostäder och Bodbyn/ Bullmark/Botsmark kan komma att växa med de lägre bostadspriserna. Holmön har en speciell situation där färjeförbindelsen är en av de faktorer som avgör öns framtid, situationen kring dricksvatten en annan.

Klimatfrågorna är närvarande i Svenska kyrkans dagliga verksamhet. I det internationella arbetet kan det röra människor som tvingats lämna sina hem och skördar på grund av extremväder. Lokalt i församlingen syns det i energianvändningen i våra fastigheter, när vi reser, i våra inköp och

investeringar och i vår förvaltning av skog och mark. Församlingen har tagit fram nulägesbeskrivningar och handlingsplaner för allt från byggnader, förvaltning och ekonomi till pastoral verksamhet, kyrkogård- och utemiljö, transporter, varor och tjänster för att säkerställa ett miljöperspektiv i alla våra verksamheter.

I Kyrkokansliets omvärldsrapport för 2021 kan man utläsa en nedåtgående trend vad gäller gudstjänstfirande och annan verksamhet. Samtidigt pekar man på att det går att urskönja en längtan efter autentiska möten och ett ökat intresse för församlingsliv i stort efter coronapandemin. Människors behov av tro och hopp kvarstår.

Vår församling och våra verksamheter har idag störst fokus gentemot målgruppen barn- och unga 0-18 år samt vuxna i det äldre spannet. En målgrupp som vi möter i mindre grad är den om vuxna mitt i livet: arbetslivet, föräldralivet och allt som ryms där emellan. De som pendlar mellan omsorgen om de egna föräldrarna till oron om de egna barnen, de med huvudbry om ekonomi, karriär och relationer familjer emellan eller till kollegor.

Ytterligare ett område av vikt är det om psykisk ohälsa och mående bland barn och unga. Ett samhälle som tidigare krävde en stark kropp för överlevnad kräver idag mer ofta en stark hjärna. Enligt WHO främjas god psykisk hälsa av att uppleva sin tillvaro som meningsfull, att kunna använda sina resurser, vara delaktig i samhället och kunna hantera livets vanliga utmaningar. Här kan församlingen bidra med sammanhang, möjligheten att vara en del av en grupp eller få ett individuellt samtal, ett forum att få formulera sig kring det som är viktigt i livet och betyder något, Möjlighet till sammanhang. Att få vara en del i och få vara med att tycka, att påverka är också viktigt.

Framåtblick:

- Det psykosociala och existentiella stödet för barn och unga behöver stärkas. Här kan församlingen bidra med sammanhang, närvaro, gemenskap, individuella samtal och forum för att få uttrycka sig kring det som är viktigt i livet och betyder något.
- Vi behöver verka för och möjliggöra stöd och sammanhang för vuxna mitt i livet. Det diakonala förhållningssättet blir här centralt

tillika erbjudandet om rum, tid och sammanhang.

- Ett utvecklat ömsesidigt samarbete med föreningslivet är viktigt för församlingen, grunden skall vara att båda parter ska ha något att vinna på ett utvecklat samarbete.
- Arbetet med miljö och klimatanpassning i församlingen ska fortsatt utvecklas och miljödiplomeringen slutföras
- Som församling behöver vi ha en beredskap inte bara för utmaningar i vår lokala närhet men också för händelser i världen och hur de påverkar oss lokalt.

Barnkonsekvensanalys

Sävar Holmöns församling är fortsatt en mycket ung församling och vi kommer fortsatt att se barn och ungdomsarbetet som en av våra viktigaste uppgifter. Ambitionen är att erbjuda något för alla åldersgrupper genom gruppverksamhet, olika projekt eller via samverkan med skola och andra aktörer.

Sävar-Holmöns församling vill vara en plats där barn tillsammans med sina föräldrar och andra vuxna ska kunna växa och mogna i sin relation till Gud. Miljön ska vara anpassad för att möta varje barns behov.

Hela analysen finns att läsa som bilaga.

Framåtblick:

- Omvärldsanalysen visar att ca 36 % av befolkningen är mellan 0-19 år och detta ska synas i våra verksamheter.
- För att inga barn/ungdomar ska diskrimineras på grund av familjesituation eller ekonomiska tillgångar ska verksamheten i så hög grad som möjligt vara gratis eller subventioneras.
- Vi samverkar med Umeå Fritid, Umebrå, Sävar skola, Sävar IK, EFS och Sävaråkyrkan för att skapa en trygg fritid för församlingens unga.
- Vi ser samarbetet med skolor inom församlingen som en viktig del av vårt arbete.
- Det är barnens och ungdomarnas behov som ska styra vår verksamhet, därför krävs lyhördhet och flexibilitet.
- I alla förändringar av lokaler eller personalstyrkan så ska barnens perspektiv tas i beaktning.

Pastoralt program

Det pastorala programmet vill ge energi och riktning för församlingens arbete och utgår från de fyra områdena: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. I Sävar-Holmöns församling vill vi stärka de gemenskaper som redan finns och ge utrymme för det som spirar. Tillsammans vill vi vara kyrka där vi finns och i vår tid. Vi vill nå en ökad känsla av gemenskap, delaktighet och meningsfullhet för alla som bor och vistas i församlingen. Visionen Ett steg tillsammans visar vår riktning framåt där vi önskar en ökad kännedom, en fördjupad identitet och en stärkt idealitet. Kyrkoordningens syftesparagraf betonar att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Det är grunden för församlingens arbete.

Gudstjänst

Gudstjänsten är viktig i församlingen och vi vill att människor både individuellt och tillsammans ska få upptäcka och fördjupa sin och vår gemensamma tro. Mitt i livets glädjeämnen och sorger, förtvivlan och hopp samlas vi till gudstjänst. Alla är välkomna att vara med: unga och gamla, den som är van gudstjänstfirare och den som är ovan. Tillsammans skapas gudstjänsten och tillsammans är vi kyrka.

En annan självklar pusselbit i församlingens arbete är musiken i allt från gudstjänst, och kör-verksamhet för barn som vuxna till kyrkliga handlingar, konserter och allsångskvällar. Musik och sång sprider glädje och ger tröst, för både utövare och åhörare.

I Sävar-Holmöns församling firas minst en huvudgudstjänst varje söndag och varje kyrklig helgdag i någon av församlingens kyrkor. Det firas minst två huvudgudstjänster med nattvard varje månad.

I Sävar finns ett regelbundet samarbete med EFS och Sävaråkyrkan. Kyrkornas gemensamma gudstjänster ska berika våra respektive sammanhang, samtidigt som varje kyrkas egen identitet bevaras. Ekumeniska gudstjänster sker flera gånger per år, bland annat vid de gemensamma terminsavslutningarna för kyrkornas barn- och ungdomsgrupper och i samband med kyrkoårets högtider.

Gudstjänstlivet ser olika ut i församlingens kyrkor utifrån de förutsättningar som finns på respektive plats.

I Sävar firas det som regel gudstjänst eller mässa varje söndag samt mässa mitt i veckan vid några tillfällen per månad under

terminerna. Vanligtvis hålls gudstjänsterna i Sävar kyrka, men under sommaren firas gudstjänsterna ofta utomhus i Klockarbacken.

I Täfteå byakyrka hålls gudstjänst två gånger per månad under terminerna, varav minst en är en mässa.

I Botsmark firas gudstjänst en gång i månaden, ofta i samband med någon ytterligare aktivitet.

I Bullmark firas gudstjänster några gånger per termin.

Under terminerna hålls samlingar på Holmön en gång i månaden. Ungefär varannan av dessa är gudstjänst och varannan lekmanaledd byabön. Under större delen av sommaren hålls gudstjänster i stort sett varje vecka på Holmön.

I flera av byarna där EFS har verksamhet hålls också gudstjänster och möten arrangerade av EFS. Dessa arrangemang annonseras under Sävar-Holmöns församling och ses som en del av församlingens arbete.

Mål

- Vi ska regelbundet fira gudstjänst på olika platser i församlingen
- Utöka utbudet och möjligheterna att medverka i våra gudstjänster.
- Ha en musikalisk bredd i gudstjänsterna
- Tillgänglighet, mångfald och HBTQI+ frågor ska vara en aktiv del i verksamhet som planering.
- Fler barn och unga ska bli delaktiga i gudstjänsterna

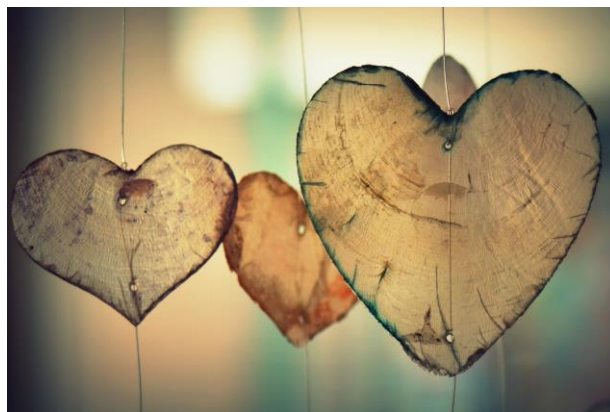
Insatser

- Bjuda in fler till gudstjänst
- Följa upp och återkoppla till församlingsborna om den pågående gudstjänstutvecklingen
- Inför varje gudstjänst ställa frågan: Vilka kan göras delaktiga och i vilken form?
- I varje gudstjänst se till att alla blir välkomnade
- Inkludera församlingens vardagsverksamhet i kyrkans förbön
- Arbeta för att hitta fler kyrkvårdar och fördjupa kyrkvärdsrollen
- Ha levande musik vid alla våra gudstjänster och kyrkliga handlingar.
- Bjuda in till söndagsöppet (enklare samling för barnfamiljer) en gång i månaden i Sävar kyrka
- Varje termin fira gudstjänst tillsammans med barn- och ungdomsgrupper i församlingens olika delar

Undervisning

Undervisningen bygger på dopets grund och ska stödja och uppmuntra växande i kristen tro och tillit. I en nutida kontext: tolka och uttrycka kristen tro på ett vis som möter vår strävan efter att navigera klokt mellan kontinuitet och samhällslig förändring.

Undervisning och lärande är en helhet och process, målet är att på sina egna villkor vara en del av det lärandet. Som pedagogisk grundsyn ska vi öppna för olikheter, ha en professionell hållning och våga vara personliga. I gemenskapen finns den naturliga platsen för att dela och lära av varandra och på så vis genomsyrar undervisningen all vår verksamhet. Den sker i allt från de vardagsnära samtalen och relationsbyggandet i våra gruppverksamheter för barn och vuxna, i mötet på kyrkogården mellan vaktmästaren och den sörjande, i söndagens predikan som via gemenskapen i våra promenadgrupper.

"Vi bygger en katedral tillsammans", alla människor och uppgifter är viktiga och bidrar till helheten.

Mål

- Engagera fler ideella medarbetare i verksamheterna
- Öka kunskaperna om kristen tro och samtidigt bygga relationer till skolans personal och elever
- Erbjuder ett sammanhang där barn och ungdomar får möjlighet att hitta sin plats i Svenska kyrkan och får stöd att växa och mogna som människor och kristna.
- Erbjuder former för fördjupning av tron utifrån människors individuella utgångspunkter.

Insatser

- Ha relevant barn- och ungdomsverksamhet utifrån församlingens handlingsplan för 0–18 år
- Vara en resurs för skolorna, bland annat kring kristendomens högtider, livets svåra frågor och skolavslutningar, utifrån gällande läroplan
- Årligen ta fram en handlingsplan för konfirmandarbetet som följer Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete
- Möjliggöra för fler ideella medarbetare i verksamhet, gudstjänster och diakonala insatser
- Ha reflektions-, fördjupnings- och forumgrupper

Diakoni

Diakoni är, med Jesus som förebild, kristen tro i handling, en omsorg om hela människans hälsa, social som andlig, fysisk och psykisk.

I en atmosfär som präglas av ett diakonalt förhållningssätt finns lyhördhet och omtanke, jämlikhet och en respekt för vars och ens integritet. En strävan efter att stärka människor i sig själva och i uppgiften att vara medmänniska såväl som finnas som stöd för varandra när livet brister.

Varje människa är Guds avbild och har ett oändligt människovärde.

Diakoni är en angelägenhet för hela församlingen, såväl våra anställda medarbetare som ideella, och samordnas utav församlingens Diakon. Tillsammans hjälps vi åt att möjliggöra möten där alla är välkomna oavsett vem man är, vad man tror på eller hur man väljer att leva, där man får dela glädje som sorg och där modet att förändra destruktiva mönster kan ta vid och hopp växa. Det sker i våra gudstjänster, på kyrkogårdarna och i all verksamhet, i gruppverksamheter, i hembesök, spontana möten och i samverkan med andra aktörer.

Mål

- Vara en naturlig kontaktpunkt när människor är i behov av samtal och själavård
- Möjliggöra sammanhang utifrån människors behov av gemenskap
- Engagera fler ideella medarbetare
- Vara ett stöd i samhället och för människor vid kriser
- Försöka att se den dolda utsattheten i ett på ytan välmående samhälle

Insatser

- Ge verktyg kring sorgebearbetning
- Medarbetare har beredskap och utbildning att erbjuda samtal och själavård
- Värna och stärka relationerna vid samverkan med vård- och omsorgsboende, skolor och liknande
- Kontinuerligt arbeta med fortbildning för anställda kring idealitet och trygghet i ett diakonalt förhållningssätt

Mission

Mission handlar om uppdraget att dela tro och liv med andra. Det finns en inre mission här och nu, i vardagen. Den missionen är en uppgift för varje döpt, mitt i det egna sammanhanget och i den egna närmiljön. Den inre missionen hänger också samman med allt det församlingen gör i grupper och i relation till enskilda, och i relation till det samhälle där vi är satta att verka.

En yttre mission handlar om den världsvida kyrkans kallelse globalt. Tillsammans med andra kyrkor runt om i världen får vi möjlighet att ge och ta emot stöd och inspiration i uppgiften att vara kyrka. Sävar-Holmöns församling vill tydliggöra delaktigheten i den världsvida kyrkan genom att lyfta fram Act Svenska kyrkan och EFS internationella arbete. Missionen börjar i Gud och Guds hjärta. Gud älskar och visar det ytterst genom Jesus Kristus. Gud vill det goda livet och vill ge tro, mening och hopp till varje människa.

I såväl den inre som den yttre missionen ekar Jesu ord om vårt uppdrag från Luk 4: att frambära ett glädjebud till de fattiga, befrielse för de fångna, syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren.

Mål

- Vidareutveckla engagemanget för kyrkans internationella arbete på olika sätt
- Det ska vara naturligt att dela tro och liv i allt det vi gör
- Skapa vägar där det är lätt att växa in i en kristen tro och gemenskap
- På sikt fördjupa samarbetet med vänförsamlingen och Konde Stift (evangeliska lutherska kyrkan Tanzania, ELCT).

Insatser

- I allt det vi gör bära frågan: Hur delar vi tro och liv i den här verksamheten?
- Hitta former för sammanhang som särskilt är inriktade på att ta steg i tro
- Stärka medlemmarna i deras engagemang i Svenska kyrkan
- Samverka med EFS i Sävar-kretsen kring internationella frågor och internationellt insamlingsarbete

Församlingen som flerspråkig kyrka

Församlingen ska verka för möten som inte hindras av språkbarriärer och möjliggöra att var och en kan uttrycka sin tro på sitt hjärtas språk i våra gudstjänster. Genom att ha framme psalmböcker, biblar, infoblad och annat material också på andra språk än svenska vill församlingen synliggöra sin flerspråkiga identitet. Vår församling vill berikas av olika språk, kulturer och traditioner som människor i vår församling kan tillföra gemenskapen. En målbild är även den att börja använda tecken som stöd i delar av vår verksamhet.

Sävar-Holmöns församling tar vid behov hjälp av eller hänvisar till Svenska kyrkans verksamhet på teckenspråk eller den finskspråkiga verksamheten som finns i Umeå pastorat. Församlingen avser att samverka med personer och församlingar för att utvecklas i vår roll som flerspråkig kyrka. I vårt arbete med att utöka kyrkvärdsrollen och det ideella engagemanget ryms samtidigt att finna engagerade med mångfaldig språkbank, en av flera möjligheter för församlingen att utveckla flerspråkighet i församlingslivet.

Reglering av församlingens verksamhet

I Sävar-Holmöns församling firas minst en huvudgudstjänst varje söndag och varje kyrklig helgdag i någon av församlingens kyrkor. Det firas minst två huvudgudstjänster med nattvard varje månad.

I Sävar-Holmöns församling finns fyra prästtjänster varav stiftsstyrelsen förordar minst tre, en av dem är kyrkoherde. En komminister har sitt huvudsakliga arbete förlagt till Sävar tätort, en har huvudansvar i Täfteå och en finns med i barn- och ungdomsverksamheten.

Konfirmandarbetet utförs enligt den handlingsplan för konfirmandarbetet som årligen tas fram och följer svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete.

Församlingen har sedan 2022 en utarbetad handlingsplan för sitt arbete med barn och unga 0–18 år.

Av församlingens två tjänster som musiker ska minst en vara kyrkomusiker på C-nivå.

Utvärdering

Denna församlingsinstruktion utvärderas och revideras vid behov, men också i början på varje ny mandatperiod. Instruktionen ska vara ett levande dokument som speglas i såväl det dagliga församlingsarbetet som i budgetarbetet, verksamhetsplanering och uppföljning. Ett par insatser prioriteras och utvärderas årligen. Fråga om förändring av instruktionen kan när som helst väckas av domkapitlet, kyrkorådet och kyrkoherden.

Underskrifter

Kyrkoherde

Namn _____

Namnförtydligande _____

Datum _____

Kyrkofullmäktiges ordförande

Namn _____

Namnförtydligande _____

Datum _____